

(2023-05-03)

Sveriges Regering

Sveriges Riksdag

Europaparlamentet

EU-kommissionen

Europaforum Norra Sveriges synpunkter på EU-kommissionens förslag om en ram för certifiering av avskiljning av koldioxid

Europaforum Norra Sverige (EFNS) är ett nätverk för politiker på lokal och regional nivå från Norrbotten, Västerbotten, Jämtland Härjedalen och Västernorrland. EFNS är en mötesplats och kunskapsarena där EU:s politik analyseras och diskuteras i de avseenden där den berör norra Sverige. EFNS bevakar Europafrågor för att påverka EU:s lagstiftning, EU:s strategier och handlingsprogram samt EU:s budget. Syftet med EFNS är att tillvara ta norra Sveriges intressen både på den europeiska arenan och i förhållanden till den nationella nivån i frågor med ett tydligt europeiskt perspektiv.

Vänligen ta dessa synpunkter i beaktande angående förslaget om ett EU-ramverk för certifiering av koldioxidupptag.

Europaforum Norra Sverige (EFNS) välkomnar förslaget om ett gemensamt EU-ramverk för certifiering av koldioxidupptag. När nya affärsmodeller utvecklas och marknaden är ung är det viktigt med gemensamma regler för alla involverade parter. Långsiktig stabilitet vad gäller regleringar kommer att hjälpa en utvecklande marknad.

Det är också viktigt att denna marknad skapar incitament för långsiktig koldioxidlagring, vilket är varför EFNS betonar betydelsen av lagring i träbyggnader för långsiktig stabilitet av koldioxidlagring. Vi rekommenderar också en analys med avseende på möjliga effekter på skogsbruk och jordbruk. Finns det en risk för lägre produktion av väsentliga råvaror som livsmedel och trä? I så fall behöver vi veta mer om hur det kan påverka tillgången på sådana väsentliga råvaror vid behov av beredskap och säkerhet.

Våra synpunkter är följande:

1. Vi välkomnar initiativet att skapa en unionsram för certifiering av koldioxidupptag och att dess syfte är att stödja en fri och öppen marknad.

2. Ett EU-ramverk för certifiering av koldioxidupptag bör främja koldioxidlagring i långlivade produkter som träbyggnader. Detta skulle gynna produktionen av högkvalitativt timmer som bidrar till klimatmålen genom en lång växtperiod och därav hög absorption av koldioxid före skörd. Koldioxidlagring i byggnader är betydligt mer tillförlitliga på lång sikt än koldioxidlagring i stående skogar som utsätts för risker som stormskador, snöbrott, röta, skogsbränder och omfattande insektsangrepp. Risken för insektsangrepp och skogsbränder ökar också över tiden med högre temperaturer på grund av den globala uppvärmningen.

EFNS vill därför se träbyggnader inkluderade och reglerade i den ursprungliga texten i stället för att lämnas till en delegerat akt.

3. Vi framhåller att ett EU-ramverk för certifiering av koldioxidupptag bör vara frivilligt för alla parter på marknaden att delta i.

4. Vi anser att en noggrann analys behövs för att bedöma eventuella effekter på skogsbruk och jordbruk till följd av ett EU-ramverk för certifiering av koldioxidupptag. Det är viktigt att utvärdera om det finns en risk för minskad produktion av viktiga råvaror såsom livsmedel och trä. Om så är fallet, behöver vi också undersöka hur stor denna risk är och vilka potentiella effekter det kan ha på EU-ekonomierna samt tillgången på dessa råvaror på både kort och lång sikt, särskilt med avseende på säkerhet och beredskap.

5. För att säkerställa en rättvis marknad med lika villkor anser vi att det behövs en oberoende tillsynsmyndighet.

6. När det gäller förslaget om utökad användning av delegerade akter under genomförandet, kräver vi tydliga begränsningar när det gäller användningen av dessa, inskrivna i förordningen. Medlemsländerna måste behålla nationellt inflytande över genomförandet. Som ett exempel, det övervakningssystem för mark – och därmed markägare – som EU-kommissionen vill införa måste kontrolleras av EU-medlemsländerna.

7. Vi anser att ett centralt EU-baserat övervakningssystem varken är nödvändigt eller kommer bli accepterat. I stället bör medlemsländerna själva ansvara för övervakningen baserat på gemensamma EU-kriterier som är kopplade till ramverket för koldioxidupptagning.

8. Monokulturer kan väl inkluderas i EU-ramverket för koldioxidupptagning. För det första är monokulturer högst ovanliga, åtminstone i Sverige. Enligt vårt hundra år gamla skogsbevakningssystem som är baserat på universitetsstudier, utgör monokulturer endast cirka fyra procent av skogarna i landet. En monokultur kan vara resultatet av en viss typ av torr skogsmark där bara en typ av resistent trädart överlever. Björkskogar på de norra fjällen kan också vara den enda trädarten i ett område. En monokultur kan också uppstå efter en mycket lång tillväxtperiod utan gallring där en art har tagit upp allt utrymme och en sluten krona har blockerat solskenet från att nå skogens mark, vilket hindrar andra arter från att trivas. Detta kan vara en ek eller bokskog, som båda är värdefulla skogar. Det är därför inte meningsfullt att utesluta dessa typer av skogar från ett koldioxidupptagningssystem.

Antaget vid Europaforum Norra Sverige 2023-05-03

Jonas Andersson (S)
Region Jämtland Härjedalen

Elise Ryder Wikén (M)
Region Jämtland Härjedalen

Lars-Gunnar Nordlander (S)
Kommunförbundet i
Jämtland Härjedalen

Daniel Danielsson (C)
Kommunförbundet i
Jämtland Härjedalen

Åsa Ågren Wikström (M)
Region Västerbotten

Rickard Carstedt (S)
Region Västerbotten

Ann Åström (S)
Region Västerbotten

Anders Öberg (S)
Region Norrbotten

Isak Utsi (S)
Norrbottens Kommuner

Ulrica Hammarström (S)
Norrbottens Kommuner

Mats Hellhoff (SD)
Region Västernorrland

Jonny Lundin (C)
Region Västernorrland

Erik Lövgren (S)
Kommunförbundet
Västernorrland